

ÎNCHEIERE

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Brînză Lilian, prin intermediul avocatului Puțuntica Eric,

în cauza la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Brînză Lilian împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021; anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2187/21 din 06 decembrie 2021 de respingere a cererii prealabile; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită cererea în stabilirea pensiei; încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 26 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 16 decembrie 2021, Brînză Lilian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021; anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-2187/21 din 06 decembrie 2021 de respingere a cererii prealabile; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită cererea în stabilirea pensiei, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit Ordinului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nr. 183/ps din 17 mai 2021, cu privire la includerea în stagiul de muncă în funcția publică cu statut special a activității de muncă desfășurate în instituțiile civile, inter alia, s-au stabilit următoarele: activitatea de muncă desfășurată de către domnul Brînză Lilian în instituțiile civile, a fost inclusă în stagiul de muncă în funcția publică cu statut special. Astfel, în rezultat, pentru un an de muncă în instituțiile civile, s-a

calculat - un an de serviciu public cu statut special (perioada de 23 ani 10 luni 21 zile), s-a recunoscut drept caz excepțional, iar în consecință s-a echivalat perioada de muncă desfășurată în instituțiile civile, fiind considerată perioadă de muncă în serviciul public cu statut special, cu coeficientul 1:1, s-a constatat că vechimea în muncă pentru stabilirea treptei de salarizare a inspectorului Brînză Lilian, medic al Serviciului medical al Direcției regionale Vest al IGPF, la data de 23 aprilie 2021, constituie 26 ani 04 luni 21 zile.

La 19 august 2021, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a emis Ordinul nr. 315/ps, în conformitate cu care, în legătură cu acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, s-a încetat raportul de serviciu al inspectorului Brînză Lilian, medic al Serviciului medical al Direcției regionale Vest a IGPF de pe 20 august 2021, cu dreptul de a i se stabili pensia pe linia CNAS (690513).

La 17 septembrie 2021, reclamantul s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Sîngerei, cu cererea nr. 14/2021/1729, prin care a solicitat stabilirea pensiei. În susținerea cererii, petiționarul a anexat actele menționate supra, precum și calculul care reflectă vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei (cu nr. 35/31-8/1199 din 16.09.2021), împreună cu certificatul (nr. 8 din 15 septembrie 2021) privind plata soldei lunare pentru calcularea pensiei. Reclamantul a menționat că, actele administrative menționate supra sunt în vigoare, nefiind contestate, bucurându-se de o prezumție de legalitate.

La 05 noiembrie 2021, petiționarul a recepționat Decizia nr. 14/2021/39482, prin care s-a respins cererea din 17 septembrie 2021, invocându-se faptul că d-nul Brînză Lilian nu ar fi întrunit vechimea în serviciu de 25 ani. Totodată, s-a explicat posibilitatea contestării actului administrativ la Casa Națională de Asigurări Sociale în termen de 30 zile de la expirarea termenului de notificare.

La 22 noiembrie 2021, reclamantul s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil – a deciziei nr. 14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021, emisă de Oficiul Teritorial Sîngerei al CNAS, și emiterea actului administrativ individual favorabil - de admitere a cererii în stabilirea pensiei.

Potrivit răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale eliberat la 06 decembrie 2021, autoritatea a constatat faptul că temei pentru anularea deciziei CTAS Sîngerei nr. 14/2021/39482 din 15 octombrie 2021 nu există.

Drept urmare, reclamantul consideră că, atât decizia nr. 14/2021/39482, cât și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 06 decembrie 2021 sunt acte administrative emise în contradicție cu prevederile legii și pasibile anulării, fiind necesară emiterea unei noi decizii prin care cererea de stabilire a pensiei din 17 septembrie 2021 înaintată de el să fie admisă, din următoarele considerente de fapt și de drept.

În drept, reclamantul a invocat art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, art. 13 alin. (1), art. 18 alin. (1), (8) din Legea nr. 619 din 31 octombrie 1995 privind organele securității statului, art. 1, art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Reclamantul a indicat că, în conformitate cu pct. 2 din Ordinul nr. 183/ps din 17 mai 2021, având la bază prevederile pre-citate, în mod expres s-a recunoscut cazul excepțional, și, pe cale de consecință, a fost echivalată perioada de muncă desfășurată

de către d-nul Brânză Lilian - inspector și colaborator în cadrul organului securității statului (IGPF al MAI), în instituțiile civile, cu perioada de muncă în serviciul public cu statut special cu coeficientul 1:1. Or, prin același act, a fost constatată vechimea în muncă a d-lui Brânză Lilian, ca fiind de 26 ani 04 luni 21 zile. Respectiv, în consecința echivalării realizate prin efectul Ordinului nr. 183/ps din 17 mai 2021, reclamantul a întrunit condițiile prevăzute de lege pentru a beneficia de dreptul la pensie.

În aceeași ordine de idei, a remarcat că, sunt eronate și nu corespund realității calculele și constatările Oficiului Teritorial Sîngerei al CNAS referitor la faptul că d-nul Brânză Lilian confirmă doar 15 ani 08 luni vechime în serviciu, și că nu ar întruni vechimea în serviciu de 25 ani. Astfel, consideră că atât Oficiul Teritorial Sîngerei al CNAS, cât și Casa Națională de Asigurări Sociale în răspunsul la cererea prealabilă, au omis și au ignorat să aplice prevederile art. 18 alin. (8) din Legea nr. 619 din 31 octombrie 1995 privind organele securității statului.

De asemenea, reclamantul a menționat că, în conformitate cu prevederile alin. (3) al art. 49 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate. Pe cale de consecință, în cazul în care Casa Națională de Asigurări Sociale sau Casa Teritorială de Asigurări Sociale Sîngerei pun la îndoială autenticitatea și corectitudinea calculelor și a actelor prezentate de reclamant, dar și dispozițiile din Ordinul IGPF al MAI nr. 183/ps din 17 mai 2021, Oficiul Teritorial Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale urma să recurgă la procedeele reglementate de legislația națională în vederea contestării și anulării actelor doveditoare (fapt nerealizat). Or, în caz contrar, autoritatea respectivă era obligată să emită actul administrativ favorabil petiționarului.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată - cheltuielile de asistență juridică, reclamantul a indicat art. 82, art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă, făcând referire la raportul avocatului, precum și dovida suportării de către reclamant a cheltuielilor de asistență juridică prezentate în ședința de judecată. Totodată, a susținut că, necesitatea propriu-zisă a reclamantului de a suporta cheltuieli de asistență juridică se argumentează prin faptul că litigiul dedus judecătii nu a putut fi soluționat pe cale amiabilă, extrajudiciară.

Prin hotărârea din 26 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea lui Brânză Lilian împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-2187/21 din 06 decembrie 2021 de respingere a cererii prelabile, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită cererea în stabilirea pensiei, încasarea cheltuielilor de judecată, s-a admis. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de respingere a cererii prelabile nr. B-2187/21 din 06 decembrie 2021. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Brânză Lilian la 17 septembrie 2021, prin care să-i stabilească lui Brânză Lilian pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerație ordinul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr.183/ps din 17 mai 2021 și calculul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr.35/21-8/1199 din 16 septembrie

2021. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Brînză Lilian suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Prin decizia din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 26 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că, instanța de fond eronat a hotărât asupra admiterii pretenției cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021, invocând întrunirea condițiilor Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Instanța de apel a conchis că, urmare a calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei a lui Brînză Lilian, la 16 septembrie 2021, prin calculul nr. 35/21-8/1199, Direcția Regională Vest a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, se constată că, reclamantul/intimat a atins o vechime în muncă de 26 ani 08 luni 18 zile, calculându-se perioada de activitate după cum urmează: perioade de activitate civile, de la 11.08.1995 - 30.08.1996; de la 01.10.1996 - 30.07.1998; de la 01.09.1998 - 30.11.1998; de la 20.08.1999 - 31.05.2003; de la 01.11.2003 - 30.04.2006 și de la 01.08.2006 - 25.01.2021, calculându-se un an de activitate civilă (salariat civil) ca un an de activitate militară (1:1) și perioada de la 23.04.2021 - 20.08.2021 ca fiind perioadă militară, serviciul special în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Contrar soluției primei instanțe, instanța de apel a reținut că, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, organul de asigurări sociale calculează perioadele civile, prin prisma prevederilor art. 18 lit. e) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, și anume 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu - persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Totodată, instanța a reținut faptul că, extrasul din ordin nr.315/ps din 19 august 2021 eliberat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, al Ministerului Afacerilor Interne confirmă că, de la 20 august 2021, Brînză Lilian a încetat raportul de serviciu din motivul acumulării vechimii în muncă, ce permite dreptul la pensie. În acest sens, Colegiul a notat cu referire la calcularea de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a vechimii în muncă pentru Brînză Lilian, că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, urmează a fi luate în considerare studiile superioare la zi, perioadele de activitate civile 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu, inclusiv cele 3 luni de activitate în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Reieșind din prevederile legale aplicabile speței în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a constatat că, Casa Națională de Asigurări Sociale și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu scopul acordat prin lege, or pentru stabilirea dreptului la pensie în baza Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind

asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care este o lege specială, calculul vechimii în serviciu militar se bazează pe activitatea militară, iar activitatea militară nemijlocită a intimatului Brînză Lilian în speță constituie 3 luni și 27 zile (activitatea în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră de la 23.04.2021-20.08.2021).

Subsecvent, instanța de apel a reiterat că, pentru stabilirea pensiei în baza Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor de vechime în serviciu, precum și a soldei primite înainte de concediere pentru 12 luni în instituțiile de forță, concluzie desprinsă din dispozițiile art. 18 coroborat cu art. 44 din Legea aplicabilă speței. Deci, la caz, materialul probator administrat demonstrează inechivoc lipsa temeiurilor legale privind calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, or, Brînză Lilian nu întrunește vechimea în serviciu de 25 de ani stabiliți prin lege.

Conjunctura descrisă supra, raportată la normele de drept pertinente cauzei, profilează convingerea privind legalitatea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/39482 din 03 noiembrie 2021 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, or, la materialele dosarului lipsesc probe în confirmarea faptului că, la 19 august 2021, Brînză Lilian ar fi întrunit condițiile prevăzute de Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 pentru a putea beneficia de pensie.

La 17 martie 2023, Brînză Lilian, prin intermediul avocatului Puțuntica Eric, a depus recursul nemotivat împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La 27 aprilie 2023, a depus recursul motivat, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au fost invocate argumente și motive similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a indicat că instanța de apel, la adoptarea soluției, nu a raportat starea de fapt la starea de drept aplicabilă speței, a încălcat flagrant regulile de apreciere a probelor, acționând după judecată proprie, neglijând unele probe decisive prezentate și susținute de partea reclamantă, precum și a ignorat exigențele legii materiale, fapt ce a condus la adoptarea unei soluții contradictorii și ilegale.

La 03 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs intimatului, iar la 11 mai 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus o referință, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil (f.d. 128, 130-132).

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia "Procedura contenciosului administrativ" din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală

civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea recursului, va aplica prevederile cu privire la temeiurile declarării recursului din Codul administrativ în redacția în vigoare la data declarării acestuia.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de 3 procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de

către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din prevederile art.110¹ alin. (1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

Potrivit art. 114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 martie 2023, dispozitivul fiind notificat avocatului recurentului prin poșta electronică la 17 martie 2023 (f.d. 117), iar decizia motivată la 27 martie 2023 (f.d. 118).

Se reține că, la 23 martie 2023, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: <https://cac.instante.justice.md/>.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), pentru depunerea recursului, nu a fost respectat de către recurent. Or, Brînză Lilian și avocatul acstuia nu s-au conformat prevederilor legale și nu au prezentat recursul motivat în termenul legal prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), ci și-au exercitat acest drept la 27 aprilie 2023.

Materialele cauzei denotă faptul expedierii deciziei motivate prin poșta electronică la 27 martie 2023 (f.d. 118). Astfel, termenul pentru înaintarea recursului a început să curgă la 28 martie 2023 și a expirat la 26 aprilie 2023, aceasta fiind ultima zi în care recurentul a fost în drept să depună recursul motivat. Însă, recursul motivat a fost înregistrat după expirarea termenului stabilit de lege, și anume – la 27 aprilie

2023 (f.d. 122-126).

Astfel, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea recursului în conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), este considerat un termen imperativ, absolut și preemtoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv să-și verifice poșta electronică la intervale rezonabile de timp pentru a nu omite termenul legal de contestare a actului judecătoresc. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Brînză Lilian, prin intermediul avocatului Puțuntica Eric, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Brînză Lilian, prin intermediul avocatului Puțuntica Eric, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc